

IŠMANUSIS MIESTAS

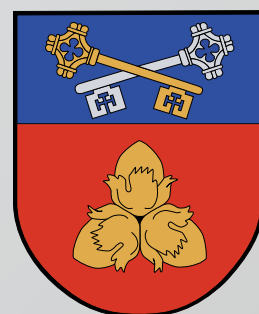
STRUCTUM

9

TERITORIJOS

ŠALČININKAI

ŠALČININKŲ MIESTO TERITORIJOS PRITAIKYMAS TURININGO LAISVALAIKIO IR SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMUI

TERITORIJA IR ESAMA SITUACIJA

Sklypų plotas – 13.6632 ha – kitos paskirties – visuomeninės, bendrojo naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) ir atskirųjų želdynų teritorija. Sklypų adresai – Šalčininkų m.: Šv. Jono Pauliaus II g. 14, Mokyklos g. 22, Vytauto g. 35.

Sklypai suformuoti, Šalčininkų rajono savivaldybė sklypus valdo panaudos sutarties teise. Pagal Šalčininkų miesto teritorijos bendrąjį planą, patvirtintą 2008 m. spalio 16 d. Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-565, ši teritorija suplanuota kaip visuomeninės teritorijos ir atskirieji želdynai.

Bendrieji sprendinių reglamentai :

Uv-1 – kitos teritorijos. Leistinas pastatų aukštų skaičius iki 3 a/12 m'. Maksimalus užstatymo intensyvumas – 0,8. Leistini naudojimo būdai pagal bendrąjį planą- visuomeninių objektų teritorijos, inžinerinės infrastruktūros teritorijos, rekreacinės teritorijos ir bendro naudojimo teritorijos.

nZ – neurbanizuojamos teritorija. Leistini naudojimo būdai pagal bendrąjį planą - rekreacinės teritorijos, inžinerinės infrastruktūros teritorijos, bendro naudojimo teritorijos, kiti želdiniai.

1 – sklypas, esantis J.Sniadeckio ir Šv.Jono PauliausII g. sankryžoje. Sklypas yra visiškai neįrengtas, esantis prie pat naujai pastatytų daugiabučių gyvenamųjų namų. Sklypas numatytas želdiniams;

2 – Šalčininkų „Santarvės“ gimnazijos sklypo dalis, esanti adresu Vytauto g. 35, Šalčininkai. Teritorija apima seną gimnazijos stadioną su ištrupėjusia bėgimo takeliu, sporto aikštelių ir šaligatvių danga. Teritorija nuo seno yra mėgstama vieta sportuoti ir gerai praleisti laiką, nors sporto įrenginių praktiškai nebeliko;

3 – Šalčininkų „Santarvės“ gimnazijos sklypo dalis, esanti adresu Vytauto g. 35, Šalčininkai, apimanti gimnazijos pastatą su privažiavimu, blogos būklės ir neracionaliai naudojamomis automobilių stovėjimo aikštelėmis;

4 – Šalčininkų miesto parko teritorija, esanti adresu Šv.Jono PauliausII g. 14, Šalčininkai. Parkas yra mylima gyventojų poilsio vieta su įrengta stacionaria scena ir aikšte, kurioje vyksta koncertai ir renginiai. Parko želdiniai yra monotoniški (vien liepos), tankūs, džiušta, esant stipriam vėjui – lūžta;

5 – esama želdinių teritorija prie pat Šalčininkų miesto parko, esanti adresu Mokyklos g. 29, Šalčininkai, reikalaujanti koncepcijos;

6 – Šalčininkų J.Sniadeckio gimnazijos sklypo dalis, esanti adresu Mokyklos g. 22, Šalčininkai. Teritorija yra atvira visuomenei, dalinai įrengta, atnaujintas stadionas, dalis sporto aikštelių, yra automobilių stovėjimo aikštelė, viešasis tualetas. Teritorijoje esama „tuščių“ vietų ekstremalaus ir kitokio sporto aikštelėms įrengti;

7 – Šalčininkų J.Sniadeckio gimnazijos sklypo dalis, esanti adresu Mokyklos g. 22, Šalčininkai. Teritorija yra atvira visuomenei, tai yra parko dalis su įrengtais takeliais ir dviračių takais.

TERITORIJOS PROBLEMATIKA

Turiningo ir aktyvaus laisvalaikio paklausą patvirtina stabiliai augantis sportuojančių, ypač jaunesnio amžiaus, asmenų skaičius: pvz. Šalčininkų r. vykstančiose sporto varžybose ir sveikatingumo renginiuose 2017 m. dalyvavo 7567, o 2020 m. – jau 9400 asmenys; savivaldybėje veikia 15 sporto ir laisvalaikio klubų; kasmet organizuojami 7 tradiciniai sporto renginiai. Aktyvia sportine veikla užsiimančių Šalčininkų r. savivaldybės gyventojų dalis 2020 m. viršijo Lietuvos vidurkį (40,5%) ir buvo lygi 45,8%, tačiau sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūra yra neišvystyta. Esančiomis sporto aikštelėmis, kurios yra atviros visuomenei, naudojasi gimnazijų mokiniai, tačiau ypač susidėvėjusi ir neatitinkanti visuomenės lūkesčių yra infrastruktūra Šalčininkų „Santarvės“ gimnazijos stadione. Šalčininkuose esančios vaikų žaidimų aikštelės daugiausia yra pritaikytos ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams, trūksta aikštelių vyresnio amžiaus vaikams (vaikų žaidimų aikštelių, ekstremalaus sporto aikštelių ir pan.). Šalčininkų miesto parko želdiniai yra monotoniški, pasenę, ligoti ir reikalauja atnaujinimo.

Problemai spręsti tikslingiausia kompleksiskai sutvarkyti 4 poreikius:

- turingas laisvalaikis
- sveika gyvensena
- riboto mobilumo asmenų socializacija
- želdinių infrastruktūros atnaujinimas.

TERITORIJOS LŪKESČIAI

Parengti sklypų išplanavimo ir architektūrinius pasiūlymus, išplanavimo ir mažosios architektūros pasiūlymus, teritorijos įveiklinimo, papildymo, rekonstravimo (jei reikia), pritaikymo turiningo laisvalaikio ir sveikos gyvensenos skatinimo reikmėms pasiūlymus.

Suplanuoti ir suprojektuoti bendrai visos aprašytos teritorijos kompleksinę funkciją vizualą, laikantis detaliojo plano reglamentavimo. Funkcinė vizija – gyventojų turingas laisvalaikis ir sveikos gyvensenos skatinimas. Absoliuti visuma (statiniai, mažoji architektūra, visa infrastruktūra, jos elementas) visuomeniai pritaikyti žmonėms su negalia kuriant prabangesnę naudojimąsi.

Įvertinti esamų įrenginių pritaikymą įvairaus amžiaus gyventojams (vaikams, jaunimui, mokiniams, suaugusiems ir senyvo amžiaus), įvairioms socialinėms grupėms (aktyvaus ir pasyvaus laisvalaikio, ekstremalaus sporto šakų mėgėjams, neįgaliesiems), universalumą (dangų pritaikymą ar transformaciją įvairioms sporto užsiėmimų sritims, galimybę naudoti tiek vasaros, tiek žiemos sezonais). Pasiūlyti naujų, Šalčininkuose dar nesančių, laisvalaikio praleidimo būdų.

Būtinai želdinių planavimas ir dalinis perplanavimas, pajvairinimas.

Itin aktualus neįgalių ir riboto mobilumo asmenų socializacijos ir jų gyvenimo kokybės didinimas.

2

KULTŪRINIŲ INOVACIJŲ DIEGIMAS PAVLOVO RESPUBLIKOS TERITORIJOJE

TERITORIJA IR ESAMA SITUACIJA

Sklypo plotas – 16.2558 ha – konservacinės paskirties – kultūros paveldo objektų žemės sklypai. Sklypo adresas – Šalčininkų r., Turgelių sen., Merkinės k., Viršutinė g. 4 A. Sklypas patenka į saugomą teritoriją – Merkio ichtiologinis draustinis ir Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos.

Sklypas suformuotas, Šalčininkų rajono savivaldybė sklypą valdo panaudos sutarties teise. Pagal Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, patvirtintą 2010 m. balandžio 29 d. Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-1184, ši teritorija suplanuota kaip neurbanizuojama teritorija (saugomos teritorijos, agrarinės teritorijos, miškai, želdynai, atviros erdvės ir fragmentinė urbanizacija).

TERITORIJOS PROBLEMATIKA

Šalčininkų rajono teritorija pasižymi sąlyginai menku kultūrinio gyvenimo aktyvumu, o vykstantis kultūrinis gyvenimas yra geografiškai dekoncentruotas. Savivaldybės teritorijoje 2021 m. sausio 1 d. veikė 14 kultūros įstaigų, 29 mėgėjiški meno kolektyvai, tačiau meno renginių dalyvių skaičius yra gana nedidelis – juose dalyvauja po 20-50 žiūrovų. Didele dalimi tai yra sąlygojama nedidelės kultūrinių renginių turinio įvairovės.

Siekdamas keisti susiklosčiusią padėtį Šalčininkų rajono kultūros centras sėkmingai plėtoja įvairias edukacines veiklas ir siekia diegti kultūrinės inovacijas, pritaikant teritorijas kultūriniam turizmui.

TERITORIJOS LŪKESČIAI

ŠRSA poreikis turėti didelę teritoriją įvairioms koncertinėms veikloms, galimybę savivaldybės teritorijoje tolygiau, dekoncentruotai plėtoti kultūrinį gyvenimą, kultūros traukos taškus plėtojant ne vien savivaldybės centre.

Sukomponuoti teritorija pasiūlyti galimybes užsilaikyti teritorijoje nors valandai, nes apart pasivaikščiojimo po teritoriją, nėra veiklų, kuriomis galėtų užsiimti lankytojai.

Teritoriją norėtume vystyti kompleksiskai, įgyvendinant tęstinius projektus ir teritoriją pritaikyti kultūrinio ir vandens turizmo keliautojų poreikiams ir siekiant, kad turistai kuo ilgiau užsibūtų šiame išskirtiniame kultūros paveldo objekte.

Šalia buvusių dvaro vartų norima įrengti apžvalgos vietą (pakylą) sudaryti galimybę saugiai stebėti / susipažinti su visu kompleksu iš toliau, tokia vieta galėtų būti naudojama fotosesijai. Ši apžvalgos vieta turėtų derėti su pažintiniais takais, suoliukais, atokvėpio vietomis ir viso komplekso kraštovaizdžiu.

Suplanuoti renginiams skirtą erdvę, kurioje vasaros savaitgaliais galėtų vykti kino seansai po atviru dangumi ir įvairūs (kultūriniai, gatvės maisto ir pan.) renginiai.

Pritaikyti teritorija kuri galėtų konkuruoti ir tapti pilnaverčių kultūrinių objektų (lazerių šou, šviesų festivaliai, mūšių atkūrimo turnyrai, parodos, mugės).

3

EIŠIŠKIŲ MIESTO TERITORIJOS PRITAIKYMAS JAUNIMO KŪRYBINĖS SAVIRAIŠKOS ERDVEI

TERITORIJA IR ESAMA SITUACIJA

Sklypų plotai – 6.3125 ha – kitos paskirties – visuomeninės ir atskirųjų želdynų teritorija. Sklypų adresas – Eišiškių m. Ažuolų g. 3.

Sklypai suformuoti, Šalčininkų rajono savivaldybė sklypus valdo panaudos sutarties teise. Pagal Eišiškių miesto bendrąjį planą, patvirtintą 2013 m. vasario 27 d. Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-633, ši teritorija suplanuota kaip specializuotos viešojo prioriteto objektų teritorijos ir atskirieji rekreacinės paskirties želdynai.

Bendrieji sprendinių reglamentai :

Užstatomos teritorija - specializuotos viešojo prioriteto objektų teritorijos. Leistinas pastatų aukštų skaičius iki 5 a/20 m'. Maksimalus užstatymo intensyvumas – < 1. Leistini naudojimo būdai pagal bendrąjį planą- visuomenių objektų teritorijos, inžinerinės infrastruktūros teritorijos, bendro naudojimo teritorijos ir atskirųjų želdynų teritorijos.

Neužstatoma teritorija – atskirieji rekreacinės paskirties želdynai. Leistini naudojimo būdai pagal bendrąjį planą - rekreacinės teritorijos (trumpalaikio poilsio statinių statybos), inžinerinės infrastruktūros teritorijos, bendro naudojimo teritorijos (urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių) ir atskirųjų želdynų teritorijos.

TERITORIJOS PROBLEMATIKA

Nors Šalčininkų rajono švietimo įstaigos dažnai organizuoja meninius renginius, kuriuose dalyvauja moksleiviai ir iš kitų savivaldybių, tačiau tokio tipo priemonės neskatina šiuolaikinio jaunimo užimtumo didinimo, socialinės atskirties mažinimo, vietos ekonominės plėtros, gyvenimo kokybės didėjimo. Turime inicijuoti ir vystyti naujas kūrybinės ir kultūrinės jaunimo iniciatyvas.

Šalčininkų rajono kultūrinis potencialas – tautodailininkų gausa, moksleivių susidomėjimas šiuolaikinėmis meno ir saviraiškos formomis – indikuoja galimybę regione plėtoti kultūrinių industrijų sektorių ir taip susikurti tiek naują ekonominės veiklos nišą, tiek ir plėtoti naujas laisvalaikio ir visuomenės užimtumo formas bei įveikinti esančias teritorijas kūrybinių industrijų pristatymui po atviru dangumi.

TERITORIJOS LŪKESČIAI

Teritoriją tikslinga pritaikyti jaunimo kultūrinės saviraiškos ir kūrybiškumą skatinančiai erdvei

Suplanuoti renginiams ir pramogoms skirtą erdvę, kurioje vasaros savaitgaliais galėtų vykti kino seansai po atviru dangumi ir įvairūs (kultūriniai, gatvės maisto ir pan.) renginiai.

Pramogų zonos įrengimas. Pramogos turėtų būti orientuotos į šeimas su vaikais (pramogos, aktyvus laisvalaikis, basų kojų takas ir laipiojimo bokštas, dviračių nuoma, ir pan).

Suplanuoti vietą parodų po atviru dangumi organizavimui.

Parko teritorijoje tikslinga plėtoti architektūros ir vaizduojamojo meno elementus. Pritaikyti poilsiui tvenkinio teritoriją.

Įrengti sporto infrastruktūrą šalia esančių gimnazijos, lopšelio-darželio ir gyventojų poreikiams tenkinti.

